

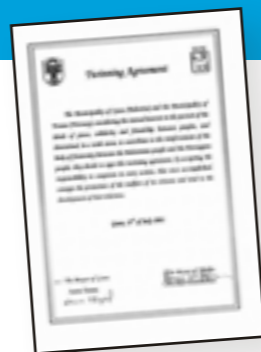
TROMSØ

غزة

2001 – 2011

Tromsø – Gaza 10 år

Gaza ble Tromsøs vennskapsby i 2001	3
Greetings from the Mayor of Gaza.....	4
Eng. Rafiq Mekky, Mayor of Gaza	
Kjære venner i Gaza – kjære Gazavenner i Tromsø	5
Arild Hausberg, ordfører i Tromsø	
Gaza – der verdigheten finnes	6
Varaordfører Gunhild Johansen, leder av Internasjonalt utvalg	
Et viktig vennskap.....	7
Britt Sofie Illguth	
Solidaritetsarbeider i Gaza.....	8
Christiane Kolberg	
Vennsksapsgruppa – Vennskap Tromsø - Gaza.....	9
Inger Hilde Trandem og Knut Borud	
Tvibits Vennsksapsbyprosjekt.....	11
Astrid Eriksen og Knut Borud	
Venner i Gaza.....	13
Eirik Mathiesen, Palestinakomiteen	
Ungdomsgruppa og Gaza.....	15
Margit Abel Grape, leder for Palestinakomiteens Ungdomslag i Tromsø	
Vennsksapsbyavtale	16

Gaza i juli 2001:
Varaordfører Nasri
Khayal understreker
vennsksapsavtalen i et
håndtrykk med ordfører
Herman Kristoffersen.

Gaza ble Tromsøs vennsksapsby i 2001

Da vedtok kommunestyrene at Gaza og Tromsø skulle være offisielle vennsksapsbyer. 25. juli 2001 var ordfører Herman Kristoffersen og varaordfører Pia Svensgaard i Gaza og undertegnet vennsksapsavtalen.

Etter dette har det vært noe kontakt, det har vært diskutert ulike samarbeidsprosjekter, men det har ikke vært så mye konkret samarbeid på kommunenivå, før Tromsø kommune med ordfører Arild Hausberg i spissen sommeren 2006 arrangerte innsamlingsaksjon til proteseverkstedet i Gaza.

I september 2006 reiste Magne Amundsen fra ungdomshuset Tvibit til Gaza, og det ble starten på Tvibits Vennsksapsbyprosjekt. Både dette prosjektet og at

kommunen har blitt med i Euro-Gazanettverket av europeiske Gaza-vennsksapsbyer har styrket kommunens kontakt med Gaza. Samtidig har forholdene i Gaza og ikke minst den langvarige blokaden begrenset mulighetene for kontakt.

Både ordfører og varaordfører fra Tromsø har opplevd å vente på grensen til Gaza og bli nektet innreise. I januar 2010 besøkte internasjonal koordinator i Gaza, Mohamed el Halabi, Tromsø kommune. Det skulle altså ta åtte og et halvt år fra vennsksapsbyavtalens undertegnelse før offisielle representanter fra Gaza fikk komme til Tromsø.

Det sier mye om de vanskelighetene vennsksapsforbindelsene har måttet leve under. 🇵🇸

Greetings from the Mayor of Gaza

.....
*Eng. Rafiq Mekky,
Mayor of Gaza*
.....

Ten years ago, Tromsø and Gaza signed the twin-city agreement; ten years that have joined our both communities in friendship, solidarity and cooperation.

Ten years in which Tromsø and its people have deepened their commitment and solidarity with Gaza and with the Palestinian people.

Ten years in which we have both given and received many things. The city-to-city cooperation project was a room of exchange, dialogue and interaction between our youth and young people. It is a free room, knows no limits, borders or restrictions. Occupation can close borders and restrict movement but they can not stop dreams to travel, and souls to meet! We believe that youth will be always the

drive of any change. Through this project, Gaza youth has found a window to the world; to express, to dream, to reach and to be reached.

As both a municipality and a community, Gaza is extremely proud of its twinning relationship with the city of Tromsø; a relationship which has broken down barriers to bring our people and cultures together through the international language of art and culture, giving our people the valuable opportunity to express themselves and to tell their story to another nation. On the other hand, the cooperation activities have given knowledge to the people of Tromsø about the Palestinian cause and culture, and the influence of the occupation on the people's daily life. Tromsø citizens have been able to make their own opinion away from media influence.

Tromsø has never failed to demonstrate its support and

solidarity, whether through the twinned city projects or warm friendship with Gaza. A remarkable solidarity activity was the donation from the very ordinary people in Tromsø to the Artificial Limbs Center in Gaza. It was of great help to the handicapped and victims of the Israeli brutal assault on Gaza in winter 2008-2009. It has given them the chance to practice their normal life.

The today existing bridge between our cities, cultures, and people has been made only possible through the devotion of both sides to work in such difficult conditions. I am sure that during the coming years, we will have new opportunities to further unite our cities and our people. Our partnership and friendship shall continue to grow and shall continue to plant the seeds of hope that we all deserve. 🌱

Tromsø

Kjære venner i Gaza – kjære Gazavenner i Tromsø

.....
*Arild Hausberg,
ordfører i Tromsø*
.....

At Gaza og Tromsø er vennskapsbyer, er ingen tilfeldighet. Avtalen vi inngikk i 2001, var en bekreftelse på et årelangt vennskap mellom folk i Gaza og folk i Tromsø. Det hjertelige forholdet som har oppstått, handler om gjensidig tillit og respekt mellom to folk som lever under helt forskjellige vilkår. Det handler også om nære bånd som har blitt knyttet mellom enkeltpersoner og grupper.

Jeg er stolt over vennskapsprosjektet vi har hatt i tre år nå, og som blir videreført i ytterligere fire år framover. Prosjektet gir ungdom muligheter til å gi uttrykk for sine opplevelser, tanker og følelser gjennom idrett, teater, film og sirkus. Det handler om å utvikle tro på at det er mulig å skape sin egen framtid. Når stengte grenser har vært et

hinder for utveksling, har ungdommene brukt ny teknologi til å overvinne blokade og sperringer. Vi kan gjerne snakke om at vennskapsprosjektet sprenger grenser!

I Tromsø har vi fulgt med situasjonen i Gaza de siste årene med sinne og bekymring. Folk har stilt opp og støttet kravene om stopp i krigshandlingene og oppheving av blokaden. Lidelsene folk i Gaza har vært utsatt for er vanskelig å fatte. Å bli stengt inne som i et fengsel når bombene regner over skoler, sykehus, markeder og private hjem, er brudd på det meste av det vi forbinder med menneskerettigheter.

Vi har følt oss maktesløse. Trøsten har vært at vi vet at våre venner i Gaza har fått budskapet om at vi tenker på dere. Langt mot nord har dere venner som vil sørge for at dere ikke skal bli glemt. De aktive solidaritetsmiljøene i Tromsø og resten av

fylket, med Palestinakomiteen og Krafftak for Gaza i spissen, har vært viktige støttespillere. Vennskap Tromsø-Gaza spiller en viktig rolle for å spre informasjon om det som skjer. Sammen med våre felles venner i Euro-Gaza vil vi forsterke innsatsen inntil målet er nådd - et fritt Gaza og et fritt Palestina.

Vi har sett fram til dette jubileet lenge. Endelig skal vi få feire vennskapet mellom våre to byer! Tidspunktet kunne ikke passe bedre. Frihetskampene i Egypt, Tunisia, Jemen og flere andre land i Nord-Afrika gir håp om forandringer også for det palestinske folk. I skrivende stund er grensen mellom Gaza og Egypt åpnet. Det er en mulighet for at presset blir så stort at grensene også mot Israel blir åpnet. Det er verdenshistorie som nå utspiller seg i Nord-Afrika og Midt-Østen.

Gratulerer Gaza og Tromsø med 10-årsjubileet! 🌱

Representanter fra Tromsø besøkte Gaza i 2006.

Gaza – der verdigheten finnes

.....
*Varaordfører Gunhild Johansen,
leder av Internasjonalt utvalg*
.....

Det finnes en historie bak alle våre 10 vennskapsbyer. Noen historier er sterkere enn andre. Gazas historie er den mest spesielle. Forholdet mellom Gaza og Tromsø er tuftet på ekte vennskap utviklet over mange tiår mellom våre byers innbyggere.

Jeg har aldri vært i Gaza. Jeg kom ikke inn. Stengte grenser har preget vennskapsbyarbeidet i den tiden jeg har vært leder av Internasjonalt utvalg. Det er vanskelig å drive vennskapsbyarbeid når man ikke får møte sine venner. De kommer ikke ut, vi kommer ikke inn. Til tross for disse hindringene har vi vært i stand til å utvikle et vennskapsprosjekt som gir gode resultater og forsterker vennskapet mellom våre to byer.

Som vennskapsby har vi et ansvar for å fortelle historien om Gaza til flest mulig. Den ekstreme situasjonen folket lever

under er uakseptabel, uverdigg og i strid med internasjonale konvensjoner om menneskerettighetene. Vi skal benytte 10-årsjubileet til å fortelle. Også til å fortelle at folk i Gaza bevarer sin verdighet til tross for den uverdige behandlingen de utsettes for av okkupantmakten Israel. Dette skal vi ha seminar om - i regi av FN-sambandet Nord.

Vennskapsbysamarbeid handler om to likeverdige parter som vil noe sammen. Gaza og Tromsø er to vidt forskjellige kommuner. Gaza er en storby sammenlignet med Tromsø. Det er en by med eldgammel kultur og historie. Tromsø er en liten fiskerlandsby i sammenligning. Likevel vil Gaza være vennskapsby med oss. Det skal vi være stolt av! Det handler om at Tromsø i noen sammenhenger er større enn vi egentlig er. Når det gjelder å vise solidaritet, stille opp for det vi tror på, engasjere oss og ha troen på at vi kan bidra til å forandre verden, er vi i klasse med de største! Det er noe av det som gjør Tromsø til en fantastisk by å bo i. Det er

det som gjør at vi finner oss vel til rette i selskap med de som aldri har hørt om oss før de møter oss.

Ta Euro-Gaza-nettverket som eksempel. Gaza har fem vennskapsbyer i Europa - Torino, Barcelona, Dunkerque og Cascais. Og Tromsø! Til sammen utgjør vi Euro-Gaza-nettverket og skal møtes i Tromsø under 10-årsjubileet i juni. Jeg gleder meg veldig til å samle alle Gazas vennskapsbyer når vi har Gaza på besøk i Tromsø! Nettverket har aldri før vært samlet alle samtidig. I Tromsø skal det skje. Det blir historisk.

Vennskapsbyprosjektet er kjernen i vennskapsbysamarbeidet med Gaza. Men det hadde ikke vært mulig å gjennomføre dette prosjektet uten det engasjementet som finnes i mange ulike miljøer i Tromsø. Aktivt vennskapsbyarbeid krever forankring både politisk i kommunestyret og i byens befolkning. Så får vi bære over med at ett parti i kommunestyret benytter enhver anledning til å fremme forslag om å si opp

vennskapsbyavtalen med Gaza. Det lar seg ikke gjøre!

Jeg vil gratulere innbyggerne i

Gaza og Tromsø med jubileet! Vi har gjennom disse 10 årene vist at vi har en mening med å være vennskapsbyer. Jeg håper

vi kan fortsette samarbeidet i mange tiår til og oppnå enda større resultater. Til lykke med jubileet alle sammen! 🎉

Et viktig vennskap

.....
Britt Sofie Illguth
.....

Høsten 1999 ble jeg valgt til varaordfører i Tromsø kommune. Det medførte at jeg blant annet fikk i oppgave å ha ansvaret for forbindelsen med kommunens vennskapsbyer, ved at jeg også ble leder for Vennskapskomiteen, som den het den gang. I perioden før hadde jeg vært medlem av den samme komiteen, men nå fikk jeg et helt annet forhold til det hele.

Det viste seg at Tromsø kommune hadde hele 10 vennskapskommuner, og det ble interessant for meg å finne ut hvem de var og hvordan vennskapene var oppstått. Før jeg ble leder av komiteen, hadde jeg erfart at det var Kemi i Finland, Ringkøbing i Danmark og Luleå i Sverige som det var jevnlig kontakt med. Vi fire møttes jevnlig, og arrangerte de årlige møtene på omgang. Da et fotballag fra Kroatia var i Tromsø for å møte TIL, var også representanter fra kommunen med, siden det var vennskapsby. Jeg vet at også en delegasjon fra vår kommune var på besøk i Kroatia i forbindelse med krigen på Balkan. I min varaordførertid var også en liten delegasjon fra Anchorage

på besøk, og det ble et lite møte med utveksling av små gaver. Vennskapet med denne byen har jeg forstått ble opprettet med bakgrunn i fellesskapet i geografi (Alaska) og kanskje også nordlig beliggende universitet.

De nordiske byene ble vi venner med i forbindelse med andre verdenskrig, så den forbindelsen har vært lang og solid. I 1950 ble vennskapsavtale med Grimsby inngått, men den forbindelsen har vært sovende nokså lenge. Forbindelsen med Poona i India er heller ikke aktiv, men derfra fikk vi en svært spesiell gave for mange år siden: Bysten av Mahatma Gandhi som nå står utenfor Fredssenteret på universitetet.

Murmansk fra vårt naboland Russland er en vennskapsby der forbindelsen bare har økt de siste årene, og det var også bra kontakt i «min» tid.

Det var altså 10 byer vi skulle dyrke vennskap med, og fra mange hold ble det hevdet at "nok er nok", det var bedre at vi reduserte antallet enn å øke det. For det var stadig forespørsler om å bli vennskapsby med oss.

Slik var altså stemningen og situasjonen da lege Rolv-Ole

Lindsetmo på UNN henvendte seg til oss og foreslo at Tromsø burde bli vennskapsby med Gaza. Dette på grunn av det nære forholdet som hadde utviklet seg fordi helsearbeidere fra UNN Tromsø gjennom flere år hadde reist dit for å gjøre en nødvendig frivillig innsats.

Vi så poenget, tok utfordringen, og startet arbeidet med å forbedre det som formelt måtte gjøres for at et vennskapsforhold mellom Gaza og Tromsø kunne opprettes. Og kommunestyret vedtok – om ikke enstemmig, så i alle fall med et stort flertall, at Tromsø og Gaza skulle bli vennskapsbyer.

Og nå er det altså tid for å feire at dette vennskapet har vart i 10 år, og vi ser at det har vært utfordringer på mange områder for å kunne holde det i hevd og pleie det. Det viktigste er vel imidlertid i dag å erkjenne at det var en viktig avgjørelse som ble tatt i 2001, og at denne vennskapsforbindelsen gjennom de siste årene ser ut til å ha blitt den viktigste av alle!

Jeg gratulerer med de første ti år, og ønsker lykke til med det videre arbeidet! 🎉

Christiane Kolberg i Erez på grensen til Gaza i 2008.

Solidaritetsarbeider i Gaza

Christiane Kolberg

I 1997 var Eirik Mathiesen og jeg på en konferanse i Gaza. Der møtte vi hele formannskapet i Lærdal kommune. De var i ferd med å inngå vennskapsavtale med Jeriko, og reiste rundt i Palestina for å bli kjent med landet. Selv hadde jeg oppholdt meg mye i Gaza i perioden 1989 til 1993 i forbindelse med et primærhel-seprosjekt støttet av Norwac. Jeg var blitt glad i Gaza, og tenkte at det kunne være en passende vennskapsby for Tromsø. Jeg drøftet det litt med daværende ordfører Alfild Yttergård da jeg kom hjem. Hun var ikke avvisende. Det ble imidlertid ikke noe mer før i oktober 2000.

Da tok Mads Gilbert initiativ til et kriseteam til Gaza i forbindelse med den andre intifadaen. Jeg ble med som koordinator. I forbindelse med denne reisen tok Eirik Mathiesen og jeg – som begge satt i Palestinakomiteens styre – kontakt med ordfører Herman Kristoffersen. Vi hadde et møte med ham og

varaordfører Britt Sofie Illguth, og foreslo Gaza som Tromsøs vennskapsby. Vi nevnte mange gode grunner for det: Gaza som kystby, fiskerier, søppelproblemer, byutvikling. Dessuten var vi mange fra Tromsø som hadde arbeidet i Gaza, og vi hadde også hatt sykepleiere og leger fra Gaza som hadde hospitert i Tromsø. Mange forbindelser var skapt. Ledelsen i Tromsø syntes det hørtes spennende ut, og jeg fikk mandat til å ta kontakt med Gaza kommune. I november 2000 fikk jeg møte ordfører Shawa i Gaza. Jeg presenterte meg som solidaritetsarbeider fra Tromsø, fortalte litt om byen, og at det var interesse for kontakt med Gaza i Tromsø. Vi drøftet muligheten for vennskapsavtale, og de sa seg interessert. Dette ble formidlet tilbake til Britt Sofie Illguth og solidaritetsmiljøet i Tromsø. Mange i Tromsø begynte å arbeide aktivt for å få dette til, bl.a. Pia Svensgaard og Jens Ingvald Olsen. I januar 2001 hadde jeg et nytt besøk til Gaza, og hadde et nytt møte med internasjonal sekretær i Gaza for å holde kontakten varm. Tromsø vedtok å opprette vennskapsavtale med Gaza,

men det tok noen måneder før vedtaket ble iverksatt. Jeg fikk utålmodige henvendelser fra Gaza. De hadde også forespørsel fra Hamar kommune, og lurte på hva det ble til med Tromsø. Som kjent ble vennskapsavtalen undertegnet da ordfører Herman Kristoffersen og varaordfører Pia Svensgaard besøkte Gaza samme sommer.

Deretter skjedde det dessverre lite i flere år. Tromsø kommune var lite flink til å utvikle kontakten med Gaza kommune. Våren 2006 tok Mads Gilbert kontakt med ordføreren i Gaza og det kommunale proteseverkstedet. Innsamlingsaksjonen som ble startet var viktig for å vitalisere vennskapsbyforbindelsen. Høsten 2006 reiste Magne Amundsen fra Tvibit som representant for Tromsø kommune til Gaza. I reisefølget var to fra psykososialt prosjekt – Steffen Rostock Svendsen og jeg – og Astrid Eriksen og Anniken Hoel. Anniken Hoel hadde også vært med oss på flere turer til Palestina fra 2004, og hadde sine egne prosjekter innenfor film og filmundervisning av kvinner. Vi måtte krangle oss inn over

grensa til Gaza, men det gikk. Vi fikk dermed kombinert psykososialt arbeid og kontakt med Gaza kommune, og møtte ordfører, internasjonal sekretær og flere andre. Det førte til flere kontakter: avtale mellom TUIL og Gaza sportsklubb, og det som skulle bli til Tvibitprosjektet.

Siden 2007 har det ikke vært mulig for oss i psykososialt prosjekt å få innreisetillatelse til Gaza. Gaza har blitt mer og mer stengt for all ut- og innreise. Israel holder Gaza i et jerngrep og UD har ikke villet være behjelpelig med innreise slik de var tidligere. Det har vanskeliggjort

alt videre vennskaps- og solidaritetsarbeid. Likevel har vennskapsarbeidet fortsatt å blomstre. Mads Gilbert har klart å komme seg inn på forunderlig vis, Tvibitprosjektet lever, telefon og internett bryter blokaden. Vennskapsbysamarbeidet kan utvikle seg videre. 🌊

Vennskapsgruppa – Vennskap Tromsø - Gaza

Inger Hilde Trandem og Knut Borud

Vennskap Tromsø - Gaza ble stiftet 29. mai 2006, men har en forhistorie som strekker seg tilbake til april 2003. Da tok bl.a. Palestinakomiteen i Tromsø initiativ til et internasjonalt seminar med vennskapsbysamarbeidet som tema. Etter seminaret ville noen danne en Vennskapsgruppe: Vennskap Tromsø - Gaza. Gruppen startet opp i juni 2003.

I september 2003 samarbeidet vi i Vennskap Tromsø - Gaza med ei vennskapsgruppe som jobber i forhold til vennskapsbyen Xela i Guatemala, og Redd Barna som jobber i forhold til vennskapsbyen Murmansk, om å invitere ungdom fra disse tre byene til Tromsø. Her møtte de ungdom fra Tromsø. Dette var en del av det store arrangementet Verden i Tromsø - Tromsø i Verden. Vi utvekslet ideer og erfaringer, planla samarbeid og opplevde vennskap.

Vennskap Tromsø - Gaza meldte seg inn i Vennskap Nord-Sør som er en norsk organisasjon for vennskapssamarbeid. Vennskap Nord-Sør får støtte fra NORAD, og gir lokallagene økonomisk støtte.

I 2004 fikk vi informasjonsstøtte fra Vennskap Nord-Sør og valgte blant annet å bruke penger på et filmprosjekt som Anniken Hoel startet opp i Gaza. Her møtte hun unge filmskaperne som ønsket å bruke film for å beskrive sin situasjon. Anniken har vært flere ganger i Gaza og laget film og arrangert workshops. Anniken Hoel hadde tilknytning til filmmiljøet på ungdomshuset Tvibit, og vi ønsket å opprette kontakt mellom disse miljøene.

I 2005 arbeidet vi fortsatt med filmprosjektet, men satset mest på et kulturprosjekt i regi av Blandakoret Nordaførr. De opprettet kontakt med musikere i Gaza og fikk oversatt og arrangert palestinsk musikk for kor. Høsten 2005 hadde koret

besøk av leder for musikkskolen i Gaza, Ibrahim Al Najjar, og Rola Bkheet som er sanger og musiker. Ibrahim og Rola hadde også møter med musikkskolen og konservatoriet i Tromsø. Våren 2006 arrangerte Nordaførr to konserter med palestinsk musikk, og de samarbeidet med Anniken Hoel om bruk av film fra Gaza. Med under konserten var også de palestinske musikerne og solistene: Rola Bkheet, Ayman Abdo og Mando Al Soweisky. I 2007 planla Nordaførr å besøke Gaza. Det ble lagt ned mye arbeid i forberedelser, men det ble ikke gitt innreisetillatelse i tide, og besøket måtte avlyses.

I juni 2006 hadde vi besøk av de tre unge filmskaperne Nehal Afana, Badeira A.M. Sukkar og Ahmed Mashharawi i fra Gaza i forbindelse med Nordisk ungdomsfilm festival (NUFF). Festivalen valgte å ha fokus på Palestina, og vi var også med å bidra slik at de kunne invitere den palestinske filmskaperen Rashid Mashharawi til å være

Tre av våre venner i Gaza med nye Vennskap Tromsø-Gaza-t-skjorter

med under NUFF. Det ble laget kortfilmer, og ungdommene fra Gaza hadde også med seg film fra hjembyen sin. Hvert år siden har NUFF hatt kontakt i Gaza, men det har blitt stadig vanskeligere å få til besøk. Når ikke folk fra Gaza kan komme til NUFF kommer NUFF til dem; de siste årene har det vært arrangert parallelle workshops i Gaza som har vært delt med festivalen i Tromsø på internett. 2006 var også året for lansering av vennsgruppas nettside tromso-gaza.no.

I 2007 tok Tvibits Palestina-prosjekt av. Tross håpløse reiseforhold har prosjektet bidratt til et stadig tettere forhold mellom vennsgruppene. Dette var også året da kommunen etablerte kontakt med Euro-Gaza nettverket, og vennsgruppene støttet Palestinakomiteens ambisiøse prosjekt med å få laget utstillingen "Solidaritet Tromsø – Palestina i 30 år". Utstillingen kom året etter, og utløste enda et kulturprosjekt: boka "Med håpet som våpen" som ble utgitt i 2009.

Vennskap Tromsø - Gaza begynte å jobbe med en dokumentarfilm om Gaza i 2007. Da den omsider var ferdig i 2010 ble filmen "Kom til Gaza" presentert på denne måten: "Vennskap Tromsø - Gaza ba filmprodusent Ashraf Mashharawi lage dokumentarfilm om Gaza og forholdet til vennsgruppene i Tromsø. Fortell oss en annenledes historie, sa vi, noe om hverdagslivet i Gaza, noe om sider ved byen som vi ikke ser på tv. Underveis fortalte han om arbeidet: "Vi har filmet stranda, flyktningeleire, markeder, gatene, soloppgangen og solnedgangen, tradisjonelle aktiviteter, noen palestinske yrker, f.eks. konditor og keramiker, kafeer, og noen triste sider ved Gaza". Da filmen var ferdig redigert var det ikke mye rom for triste sider ved Gaza. Vi har ikke fortalt alt om Gaza, men vi har fortalt noe viktig."

I 2010 kom også Tromsøs største fellesarrangement for Gaza: "Innblick Gaza" i en uke i mars. Ryggraden var Kultas forestilling "Spor" med interaktiv kontakt til Gaza, og basert på tekster og

inntrykk fra Gaza. Samtidig ble det arrangert til sammen tolv ulike konserter, seminarer og arrangementer med Gaza-fokus.

I starten i 2003 deltok vi på såkalte idebyttedager i regi av Vennskap Nord-Sør der tema var vennskap i krise og konflikt. Viola Raheb, teolog fra Betlehem, snakket om vennskap i krisetider: «I know that we all agree that in times of crises and conflict it is important to relate to friends. Maybe it is the most important time to relate to friends. Connecting to friends in crisis is about overcoming stigmatization, and remembering the human element of your friends. Look at your friends in crises not as victims or heroes, but as those who have a life, even in the midst of a very inhuman situation.»

Det kjennes litt absurd å skrive så mye om vennsgruppas virksomhet i Tromsø, og så lite om folkets situasjon i Gaza. Selvfølgelig er situasjonen i Gaza viktig, den påvirker alt vårt arbeid i Tromsø, og vi skal formidle kontakt derfra. Men om

vi skulle skrevet om alt det dramatiske som har foregått i Gaza ville det sprengt alle rammer for denne publikasjonen.

Gaza er en utfordrende by å jobbe med - det betyr bare at vi må jobbe hardt for å få gode samarbeidsrelasjoner. Ting tar

tid. Våre venner i Gaza er i en krise og trenger sine venner utenfra. 🌍

Tvibits Vennskapsbyprosjekt

Astrid Eriksen og Knut Borud

Kontakten og vennsgruppens avtalen mellom Gaza og Tromsø skapte et initiativ fra ungdomshuset Tvibit på å lage et prosjekt med Gaza. Dette var på bakgrunn av Anniken Hoels filmkurs for jenter i Gaza i perioden 2004- 2006, samt at Nordisk ungdoms Film Festival, NUFF, fokuserte på Gaza i 2006.

Midlene til å starte prosjektet var på plass i 2008. Prosjektet er et samarbeid mellom ungdomshuset Tvibit og ungdomskulturhuset KULTA. Målsettingene er å styrke ungdom i Gaza og engasjere ungdom i Tromsø gjennom empowerment, som betyr egenkraftmobilisering. Det handler om å mobilisere og styrke folks egne krefter, og å motvirke krefter som gir avmakt. Prosjektet har satt seg som mål å bruke, teste og utvikle Tvibitmetoden – handlingsorientert prosjektarbeid – i Gaza, med workshops og etterfølgende prosjekter. De har gjennomført workshops og utdannet instruktører innenfor film, sirkus, teater og prosjektarbeid. Gjennom dette har de også hatt som mål å styrke

ungdoms muligheter til å gjøre noe med sin egen situasjon.

I Tromsø er målet å engasjere ungdom innen solidaritetsarbeid, spesielt i forhold til Palestina, men prosjektet har også samarbeidet med ungdom som arbeider med andre internasjonale temaer. Stadig flere ungdommer har engasjert seg i Tromsø. Dette ledet til oppbyggingen av Palestinakomiteens første ungdomsgruppe, PUT, som ble dannet i Tromsø av en vennegjeng som var fritt knyttet til prosjektet. I forbindelse med Kultas forestilling ROM ble det knyttet mange forbindelser mellom ungdom i Tromsø og Gaza, da de samarbeidet om å bygge opp forestillingen. Dette har betydd mye for samarbeidet med Tamer Institute i Gaza og Tromsø. Nå i vår 2011 arrangeres det et skriveverksted mellom ungdom i Tromsø og Gaza, hvor de samarbeider om å utvikle dramaturgiske tekster.

Vennsgruppens prosjekt er finansiert av Tromsø Kommune, Troms Fylkeskommune og Utenriksdepartementet. Den opprinnelige planen var at kursledere skulle reise fra Tromsø inn til Gaza, men da Gazastripa

har vært stengt siden 2007, har prosjektet i stedet arbeidet via internett, særlig over Skype. På den måten er det holdt kurs, møter og konkurranser mellom vennsgruppene, og det er utviklet mye kunnskap om hvordan det er å jobbe over internett. Hovedsamarbeidspartner var opprinnelig Gaza Kommune, men har utviklet seg til å bli Tamer Institute, en organisasjon som arbeider med ungdom i flere palestinske områder.

Gjennom vennsgruppens prosjekt er det vevd et stadig sterkere nettverk mellom Tromsø og Gaza. Prosjektlederne har representert kontinuitet i samarbeidet med folk i Gaza, og Nehal Afana fra Gaza har vært en viktig person for prosjektet. Tidlig i prosjektperioden besøkte hun Tromsø og var praktikant på Tvibit i en periode, og deretter jobbet hun på prosjektet i Gaza. Etter henne har Saleh Raheem og Lana Hijazi overtatt dette arbeidet.

I forlengelsen av prosjektarbeidet er det en lang liste over involverte og inspirerte personer og institusjoner. Prosjektet har skapt kontakter til Euro-Gaza nettverket, har fått til

Videokonferanse mellom Tromsø og Gaza.

ungdomsfilmsenter og videokonferansesenter i Gaza, har jobbet med idrettsaktiviteter og animasjonsfilm, og har bredt sitt

nettverk til Milestone Jerusalem, fredskorpset og kunstsenteret i Ramallah. Mange hundre ungdommer i Tromsø og Gaza har

vært med og utvikle hverandre, og historien fortsetter.

Konkrete resultater oppnådd i prosjektet:

- 10 ungdomsstyrte prosjekter gjennomført i Gaza
- Stor forestilling om og med Gaza ved Kulta i Tromsø
- Prosjektet har bidratt til oppbyggingen av Norges eneste ungdomsgruppe under Palestinakomiteen (PUT), som befinner seg i Tromsø. PUT har selv organisert 4 studieturer til Palestina for ungdommer i Tromsø
- Levert filmutstyr og gjennomført opplæring for etablering av ungdomsfilmsenter i Gaza
- Omtrent 400 ungdommer har vært aktive i prosjektet i Tromsø og Gaza
- Over 5000 mennesker har deltatt på arrangement knyttet til prosjektet
- Kurs gjennomført med Gaza over Skype:
  - 3 prosjektkurs
  - 9 filmkurs
  - 2 sirkuskurs
  - 1 idrettskurs
  - 1 skrivekurs
- Prosjektet har åpnet opp og medvirket til nye samarbeidsinitiativ mellom Tromsø og Gaza som:
  - Idrettskurs for jenter i Gaza
  - Planlegging av en utstilling med tegneserieskapere i Gaza
  - Tilrettelagt for gjennomføringen av filmworkshoper i Gaza i forbindelse med NUFF
  - Aktiv i nettverket med europeiske vennskapsbyer til Gaza, hvor Barcelona, Torino, Cascais og Dunkerque også er aktive
- Prosjektet er godt forankret blant ungdom i Tromsø og i Gaza.

Venner i Gaza

Eirik Mathiesen,
Palestinakomiteen

Solidariteten med palestineres sak har over år vært sterk i Tromsø, og vennskapet med Gaza har kanskje vært dens tydeligste uttrykk. Kontakten begynte selvsagt før 2001 og var også da god, men vennskapsbysamarbeidet på formelt nivå har selvsagt vært uhyre viktig. Det har gitt samarbeidet kraft og den nødvendige ryggdekningen fra offisielle organer.

Det var modig av kommunestyret å gå inn for et slikt samarbeid. Hvorfor? Fordi man valgte å bygge ut kontakten med innbyggerne i en by som ikke hadde formell status som del av et selvstendig land, men var og er okkupert. I stedet for å bøye seg for press fra de som var skeptiske eller motstandere av samarbeid, den gang og senere, har man valgt å ta utgangspunkt i at det var en reell forbindelse fra før, at det var et ønske fra begge sider, og at i vennskap mellom folk bør ikke politisk

uenighet skygge for viljen til samkvem.

Selv om vennskapsbysamarbeidet mellom Tromsø og Gaza har mange sider, må man være enige om at Gazas spesielle politiske situasjon har preget forbindelsen. Her i Tromsø lever vi i fred, men i Gaza har det i store deler av perioden vært omfattende krigshandlinger. Byen har blitt utsatt for både flybombing og annet bombardement, og et stort antall mennesker har blitt lemlestet og drept. Byen har i tillegg vært hermetisk lukket for inn og utreise, og har vært gjenstand for en internasjonal blokade som har rammet innbyggerne, og gjort at de har kjent seg isolert og glemt av verden. I en slik situasjon trenger man venner; noen man vet bryr seg – og gir den støtten de kan materielt, men først og fremst at man viser sin solidaritet og sier klart fra at her går grensen for hva vi kan akseptere for våre søstre og brødre. Sterkest kom dette til uttrykk da Israel gikk til frontalangrep på byen og dens innbyggerne ved årsskiftet 2008/2009. Disse januardagene gjorde

Tromsøs innbyggere felles front med Gazas befolkning, og gikk nesten daglig ut i demonstrasjoner og andre arrangementer for å protestere. Vi vet at dette ble lagt merke til i Gaza, og at det varmet de ukene da det så ut som mørkest.

Så er kontakten selvsagt også så mye mer. Kanskje aller viktigst mange langvarige og dype personlige vennskap. Uten disse nære kontaktene hadde det ikke vært lett å realisere så mange gode tiltak: når det gjelder utdanning, helse, sport, kunst og kultur og mye annet. Særlig de unge i begge byene har vært ivrige, og selvsagt har man reist – både til Gaza og til Tromsø. Men også i perioder der reiser har vært umulig på grunn av blokade eller krig, har man utvist stor oppfinnsomhet og benyttet seg av de mulighetene moderne kommunikasjonsteknologi gir – også for å realisere ganske ambisiøse prosjekter.

Mange har vært engasjert; først og fremst et stort antall aktivister både i Gaza og Tromsø. Engasjementet til kjente fagfolk

Demonstrasjon i Tromsø under krigen i Gaza i januar 2009.

og kunstnere har og har hatt stor betydning, og det har vært viktig at kommunens ledere, ordfører og varaordførere, så tydelig har løftet fram samarbeidet. Ikke minst har det vært viktig at de har valgt å være uavhengige og tydelig overfor sentrale myndigheter når den offisielle norske politikken overfor Gaza har vært unnfallende.

Gaza er en av verdens eldste byer og mange ganger større enn Tromsø, og det har vært ærefullt for vår by å ta del i

vennskapet som vi deler med en rekke andre europeiske byer. Gjensidigheten er viktig å nevne, for selv om palestinerne i Gaza har vært og er i nød, dreier ikke dette seg om utviklingshjelp i vanlig forstand. Nøden i Gaza er i høyeste grad menneskeskapt, og støtten fra Tromsø er derfor å regne som et håndslag mellom likeverdige.

Hvor står samarbeidet om ti år? En kanskje dristig, men nødvendig antakelse er at da er det fred i Gaza, og Palestina er blitt

en egen demokratisk stat slik de andre arabiske landene nå utvikler seg til. Da kan palestinerne fritt fiske i Middelhavet, og samarbeidet om fisk utvikler seg mellom våre to byer. Da reiser vi like gjerne til Gaza på badeferie og filmfestival, som palestinerne kommer hit på nordlyssafari eller konferanser. Mulighetene er uante. Kanskje kan vi komme i en situasjon der vi behøver vennskapet like mye som de trenger vårt nå. Palestinerne glemmer aldri hvem som er deres virkelige venner. 🌊

Palestinakomiteens ungdomsgruppe i Tromsø på tur i Palestina.

Ungdomsgruppa og Gaza

Margit Abel Grape, leder for Palestinakomiteens Ungdomslag i Tromsø

Palestinakomiteens ungdomsgruppe i Tromsø (PUT) er Norges første ungdomslag innenfor Palestinakomiteen. Da vi startet opp, var det på bakgrunn av en studietur til Vestbredden. Faglig utvalg i Palkom støttet turen, som var arrangert av Erik Skare. Åsa Wilhelmsen Otterlei, Stephen Jørstad og meg selv, Margit Abel Grape var tre av deltakerne, og etter å ha kommet hjem var vi alle fylt av pågangsmot og kjente at noe måtte gjøres i Tromsø for å vekke ungdoms oppmerksomhet rundt situasjonen i Palestina.

Etter turen i 2009 har PUT arrangert flere studieturer til

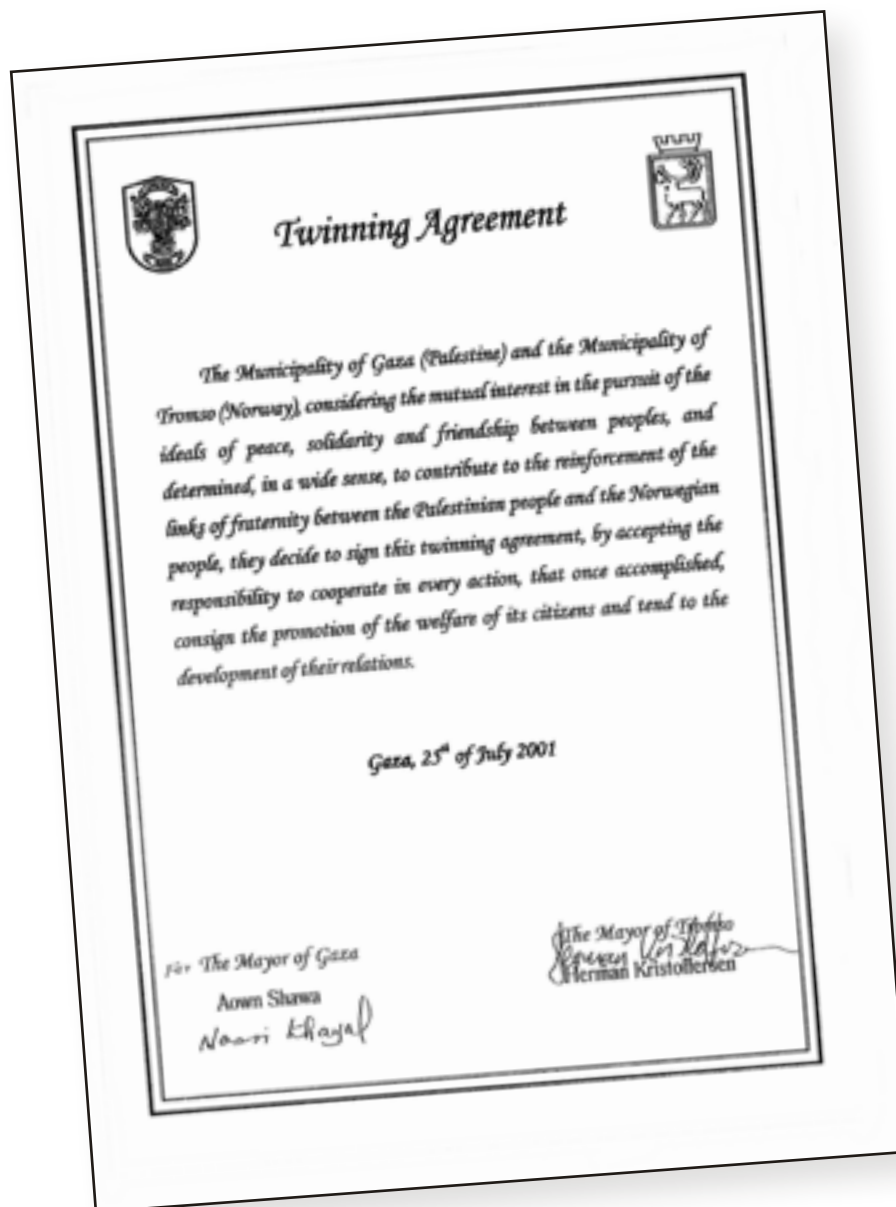
Vestbredden, men vi har aldri hatt muligheten til å reise inn til Gaza. Det er et mål for oss å kunne gjennomføre en reise dit, som en del av våre studieturer. Selv om Gaza er offer for en urettferdig blokkade, betyr ikke det at folkene der er totalt avskåret fra omverdenen. Ungdomslaget er interessert i å få kontakt med ungdom i Palestina, og med hjelp fra Astrid Eriksen og Magne Amundsen på Tvibit, har flere av våre medlemmer fått delta på prosjektkurs sammen med jenter fra Gaza. Prosjektkursene har blitt gjennomført over Skype, og det har vært utrolig moro å se hvilke ideer som utvikles i et område med begrensede ressurser, og å høre hvordan det var å gjennomføre prosjektene.

PUT har vært så heldig å kunne arrangere foredrag med

en rekke personer med forbindelse til Gaza. Blant annet fikk vi besøk av journalisten og fotografen Mohammed Omer, som holdt et sterkt og gripende foredrag for både ungdom og voksne. I tillegg har vi ved gjentatte anledninger hatt besøk av Mads Gilbert som fortalte om sin tid i Gaza under angrepet jula 2008. Gjennom Astrid Eriksen har vi også fått møte mennesker som jobber med Euro-Gaza-prosjektet og film på Gaza, og ansatte i administrasjonen i Gaza.

For PUT har vennskapsbåndet mellom Tromsø og Gaza vært utrolig viktig for å kunne holde på med det arbeidet vi gjør. Vi gratulerer vennsbyene Tromsø og Gaza med tiårsdagen, og ser fram til å kunne fortsette samarbeidet! 🌊

Vennskapsbyavtale

Gaza kommune (Palestina) og Tromsø kommune (Norge), i betraktning av den gjensidige interessen av å strekke seg etter idealene fred, solidaritet og vennskap mellom folkene, og besluttet, i vid forstand, til å bidra til å styrke vennskapsbåndene mellom det palestinske og det norske folket, har besluttet å signere denne vennskapsbyavtalen, ved å ta imot ansvaret for å samarbeide i hvert tiltak, som når de er gjennomført gir borgerne en styrket velferd, og hjelper til å utvikle deres fellesskap.

Gaza, 25. juli 2001

For Ordføreren i Gaza - Aown Shawa, Nasri Khayal   Ordføreren i Tromsø, Herman Kristoffersen